

LLETRES

Any Manuel Pérez Bonfill

Manuel Pérez i Bonfill va ser un històric professor de llengua i literatura castellanes de l'Institut de Tortosa, tal com ell sol anomenarlo, i ha estat un intel·lectual extremadament compromès amb la classe obrera i amb la catalanitat. Nascut l'any 1926, va ser un dels xiquets del conflicte bèl·lic del 1936-1939, la Guerra Civil més incivil, sobre la qual ha reflexionat abundantment en nombrosos escrits literaris. En els anys 1950 va endegar la seua carrera literària lligada a dos capçaleres culturals de luxe, *Gèminis* i *La Zuda*, que van ser com una llum de claror en un període d'extrema foscor cultural al país, així com molt especialment en aquella Tortosa conservadora del moment. També endegava la seua vinculació professional amb la docència, que el va portar a ser un professor admirat que va encaminar un bon nombre de carreres literàries i artístiques. La lluita obrera va marcar profundament la seua activitat pública en els anys 1960, fet que el va portar a ser empresonat pel règim dictatorial per la seua defensa de la llengua catalana i per la seua activitat política. "Jo que no en sóc, de feixista" era una de les populars

frases del seu repertori com a docent. La bandera de l'esperit democràtic l'ha acompanyat al llarg de la seua llarga vida, sempre compromès amb la lluita pels drets ciutadans i el rebuig als símbols i monuments franquistes que encara perduren a la ciutat malauradament.

L'any 2008, en el marc de la Fira Literària Joan Cid i Mulet de Jesús es tirava endavant el 1r concurs de treballs de recerca per a alumnes de Batxillerat dels instituts de Tortosa i de Roquetes, on cursen els seus estudis els alumnes jesusencs. Resultava guanyadora l'alumna Agnès Pegueroles amb un estudi sobre el nostre professor de sempre, tal com m'agrada acompanyar el seu nom. L'any següent va fer la inauguració d'aquest certamen literari i se li van organitzar nombroses conferències de reivindicació del seu paper crucial en el camp de la literatura i actes diversos com recitacions poètiques de la seua obra i exposicions de tots els seus llibres. Es va editar el seu darrer recull narratiu, *Abusos del ritual*, i es va endegar la campanya per tal que la Generalitat li concedís la creu de Sant Jordi, la qual va fructificar sortosament el 2010. A la vegada, se li va

organitzar un homenatge en l'àmbit educatiu a l'institut, mentre que a la biblioteca de Roquetes se li feia el reconeixement a la seua activitat de lluita política.

De nou, a iniciativa de la Fira Joan Cid i Mulet, que porta el nom del gran intel·lectual catalanista jesusenc, es tirà endavant l'Any Manuel Pérez Bonfill durant el

"L'home de teatre, el narrador, el poeta, l'intel·lectual, l'home compromès, el professor, mereix ser profeta a la seua terra"

2016, coincidint amb el norantè aniversari del seu naixement. L'ancià professor és un altre dels secrets ben guardats de la literatura catalana. No ens podem permetre l'oblit de personatges tan grans que han contribuït tan notablement a incrementar fets culturals i a engrandir la literatura en la llengua d'Alacant i de Perpinyà, d'Ausiàs i d'Espriu.

S'ha convidat, òbviamment, la direcció de l'institut tortosí on va exercir la docència, l'AMPA del centre, Òmnium Terres de l'Ebre, la biblioteca Marcel·lí Domingo, Amics de l'Ebre i el Consorci de Normalització Lingüística de les Terres de l'Ebre a formar un comitè organitzador d'un any nodrit d'activitats que realcen la figura d'un notable homenot de lletres nostrat. Les institucions pertinents òbviamment també han de jugar-hi el seu paper, ja que el nostre professor és patrimoni de la ciutat, de Catalunya i dels Països Catalans.

Podria escriure una llarga llista de bonfillians, de persones de l'àmbit literari que mostren una profunda admiració per la tasca feta per Manolo: Xavier Garcia (autor de la biografia que va publicar Onada de Benicarló), Agnès Pe-

gueroles (autora del primer estudi sobre la seua vida i obra publicada per l'EMD Jesús), Lluís Martín Santos, Zoraida Burgos, Frederic Mauri, Josep Bayarri, Manel Ollé, Dolors Queralt, Irene Prades, Montserrat Ingla, Ferran Vilàs, Ferran Buera, Jordi Duran, Josep Moragrega, Montse Castellà, Ricardo Gascón, Francesc Lahosa, en la qual tinc el gust d'incloure'm. Tots ells han de tindre un paper primordial durant aquest any cultural que li dediquem.

L'home de teatre, el narrador, el poeta, l'intel·lectual, l'home compromès, el professor, mereix ser profeta a la seua terra. El seu treball lletrat forma un univers literari de molt de pes. Just quan l'amiga Dolors Queralt i jo li vam presentar la nostra iniciativa a casa seua, em contestà d'immediat: Benvingut tot el que vulgueu fer, però deixeu ben clar, sobretot, el meu suport al català i a la independència de Catalunya. Llarga vida a Manuel Pérez Bonfill!